

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia: Historia do presente

Materia	Historia: Historia do presente			
Código	005G120V01203			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Valín Fernández, Alberto Juan			
Profesorado	Valín Fernández, Alberto Juan			
Correo-e	avalin@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/historia_contemporanea			
Descrición xeral	A materia de Historia do Presente pretende introducir ao alumnado no estudio dos principais acontecementos e os procesos xerais de cambio e continuidade da Humanidade a partires da segunda metade do século XX e, o tempo, que se familiarice coas destrezas propias da aprendizaxe histórica, entre as que compre destacar a localización dos acontecementos no espazo e no tempo, o manexo de fontes de información, a interpretación crítica dos datos, a conciencia de que as explicacións causais son produto da interacción dun conxunto de factores diversos, capacidade de análise e síntese ou a emisión de xuízos fundamentados sobre asuntos controvertidos.			

Competencias

Código	
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promover a entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
C31	Comprender os principios básicos das ciencias sociais
C32	Coñecer o currículo escolar das ciencias sociais
C33	Integrar o estudo histórico e xeográfico desde unha orientación instructiva e cultural
C34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
C35	Valorar a relevancia das institucións públicas e privadas para a convivencia pacífica entre os pobos
C37	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D20	Coñecemento doutras culturas e costumes
D23	Sensibilidade por temas medioambientais

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Comprender os principios básicos da Historia e das Ciencias Sociais para ser capaz de deseñar, planificar e avaliar correctamente os procesos de ensino e aprendizaxe.	A3	B8 B10	C31 C32 C33 C34 C35 C37	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D20 D23
Manexar diferentes instrumentos de recompilación de información e investigar en fontes diversas da Historia do Presente para ser capaz de planificar, realizar e presentar pequenas investigacións individuais e en equipo que contribúan á elaboración dun discurso crítico e razoado sobre a realidade actual.	A3	B8 B11	C31 C32 C33 C34 C35 C37	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D20 D23
Promover o estudo da Historia e das Ciencias Sociais desde unha orientación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións públicas e privadas.		B11		D1 D2 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16
Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.	A3	B9		D1 D2 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D20 D23

Contidos

Tema	
Historia e Tempo.	---
O cambio histórico e a súa dimensión cultural.	
As bases do tempo presente.	As relacións internacionais (1945-1989). Evolución económica (1945-1989).
Movementos sociais e políticos na contemporaneidade.	Os movementos de contestación social. Sistemas e ideas políticas. Xénero e desigualdade social.
O mundo do presente: de 1989 á "Gran Recesión".	A posguerra fría e a "Nova Orde Mundial". O mundo despois do 11-S. Das crises dos noventa á "Gran Recesión".

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	15	45
Seminario	7.5	26.25	33.75
Presentacións/exposicións	4	3	7
Outros	7.5	11.25	18.75
Traballo tutelado	3	24	27
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	13	15
Informe de prácticas	0	3.5	3.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Explicación dos contidos da materia polo profesor, debates dirigidos, aportación personais do alumno
Seminario	Traballo de aula individual ou en grupos informais a partir de materiais de diversa natureza co obxectivo de afondar nunha selección de contidos de especial dificultade ou relevancia introducidos ou non nas sesións maxistras, etc.
Presentacións/exposicións	Exposición sintética na aula dos traballos realizados en grupo.
Outros	Realización de comentarios de textos históricos e de actualidade
Traballo tutelado	Traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado orientados ao achegamento á bibliografía especializada, aos instrumentos de recompilación de información e ás fontes propias da Historia do Presente. Deberán estar asignados inexcusamente antes do remate do primeiro mes do cuadrimestre.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Resolución de dúbidas sobre a materia explicada nas leccións maxistras, sobre as lecturas recomendadas para a preparación das clases prácticas e seminarios. Resolución de dúbidas e problemas que poidan aparecer a medida que se desenrola a elaboración do traballo en grupo. Resolución de calquera outra dúbida ou problema que se lle poida plantexar ó alumnado.
Traballo tutelado	Resolución de dúbidas sobre a materia explicada nas leccións maxistras, sobre as lecturas recomendadas para a preparación das clases prácticas e seminarios. Resolución de dúbidas e problemas que poidan aparecer a medida que se desenrola a elaboración do traballo en grupo. Resolución de calquera outra dúbida ou problema que se lle poida plantexar ó alumnado.
Outros	Resolución de dúbidas sobre a materia explicada nas leccións maxistras, sobre as lecturas recomendadas para a preparación das clases prácticas e seminarios. Resolución de dúbidas e problemas que poidan aparecer a medida que se desenrola a elaboración do traballo en grupo. Resolución de calquera outra dúbida ou problema que se lle poida plantexar ó alumnado.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Traballo tutelado	Presentación e entrega, na data sinalada dos traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado. Valorarase o marco teórico, a estrutura e articulación do traballo, a reflexión crítica sobre as fontes e a presentación formal do mesmo. Obxectivos de aprendizaxe. Profundizar nas destrezas propias da aprendizaxe histórica, entre as que destacan: localización dos acontecementos no espazo e no tempo, anexo de fontes de información, interpretación crítica dos datos, conciencia de que as explicacións históricas son produto da interacción de diversos factores, capacidade de análise e síntese, capacidade de emitir xuízos fundamentados sobre asuntos controvertidos. Dentro das técnicas historiográficas: manexo das categorías temporais, representación de ciclos e etapas, vocabulario específico, etc.	30	A3 B8 B10 C31 C32 C33 C34 C35 C37 D1 D2 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D20 D23
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Valoraranse os coñecementos teóricos da materia, a estruturación de ideas e a precisión e claridade expositiva. Resultados da aprendizaxe: Capacidade para reflexionar criticamente sobre aspectos importantes do Presente e sobre a construción de valores sociais, os cambios nas relacións de xénero e interxeracionais, multiculturalidade e interculturalidade, a discriminación e inclusión social, etc.	30	B9 D1 D2 D6 D7 D8 D14 D20 D23
Informe de prácticas	Seminarios : Selección, presentación, análise e crítica dos materiais traballados e capacidade para fomentar o debate, a discusión e a participación. Traballos de aula: Presentación e entrega, nas datas sinaladas e conforme aos parámetros indicados, dos exercicios prácticos indicados. Resultados da aprendizaxe: Dentro das técnicas historiográficas: manexo das categorías temporais, representación de ciclos e de etapas, vocabulario específico, etc. Integración de novas tecnoloxías de información: fontes primarias e como un obxecto de estudo, alcanzando a capacidade de analizar criticamente o impacto das novas tecnoloxías e medios de comunicación	40	A3 B8 B10 C31 C32 C33 C34 C35 C37 D1 D2 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D20 D23

Outros comentarios sobre a Avaliación

Valoraranse a asistencia e participación activa nas sesións teóricas e prácticas, seminarios, titorías e outras actividades.

Aqueles alumnos que non se acollan á modalidade presencial, couda que deberán comunicar ao profesor responsable dentro do primeiro mes do cuatrimestre, examinaranse de todo o programa da materia, o cal deberán preparar a partir da bibliografía básica sinalada. Asemade, deberán realizar obrigatoriamente un traballo práctico ou bibliográfico, que será asignado polo profesor responsable con anterioridade ao remate das sesións presenciais e entregado na data do exame. Este último suporá o 70% da nota final e o traballo o 30%.

Os alumnos da modalidade presencial que non realicen todas as actividades e traballos prácticos ou non acaden nestes ou no examen a cualificación de aprobado, deberán repetir na segunda convocatoria aquelas partes da materia que teñan suspensas ou ben acollerse á modalidade non presencial con idénticos requisitos aos esixidos a este alumnado.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade, no apartado "Exames".

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Avilés Farré, Juan, Pardo, Rosa y Sepúlveda, Isidro., **Las Claves del mundo actual : una historia global desde 1989**, 1ª, Síntesis, 2014

Fontana, Josep, **Por el bien del imperio : una historia del mundo desde 1945**, 8ª, Pasado y Presente, 2011

Bibliografía Complementaria

Núñez Seixas, X.M., **Las utopías pendientes. Una breve historia del mundo desde 1945**, 1ª, Crítica, 2015

Judt, Tony, **Postguerra : una historia de Europa desde 1945.**, 1ª, Taurus, 2012

Aróstegui, Julio, **La Historia vivida : sobre la historia del presente.**, 1ª, Alianza Editorial, 2004

Avilés Farré, Juan. y Sepúlveda, Isidro., **Historia del mundo actual : de la caída del Muro a la Gran Recesión**, 1ª, Síntesis, 2014

Aróstegui, Julio, **Investigación histórica : teoría y método.**, 2ª, Crítica, 2001

Recomendacións
